

تومورهای فک چیستند؟

تومورهای فک به رشد غیرطبیعی سلول‌ها در استخوان فک (بالا یا پایین) یا بافت‌های اطراف آن گفته می‌شود. این تومورها می‌توانند خوش‌خیم (غیرسرطانی) یا بدخیم (سرطانی) باشند. تومورهای خوش‌خیم معمولاً آهسته رشد می‌کنند و به بافت‌های اطراف حمله نمی‌کنند، در حالی که تومورهای بدخیم می‌توانند به سرعت رشد کرده و به سایر قسمت‌های بدن گسترش یابند.

انواع تومورهای فک:

۱. تومورهای خوش‌خیم (غیرسرطانی):

- **آملوپلاستوما:** شایع‌ترین تومور خوش‌خیم استخوان فک، معمولاً به آرامی رشد می‌کند و می‌تواند باعث تورم و تغییر شکل فک شود.
- **ادنتوما:** تومورهای دندانی خوش‌خیم که از سلول‌های سازنده دندان ایجاد می‌شوند.
- **میگزوما:** تومور خوش‌خیم با بافت مخاطی، بیشتر در فک پایین دیده می‌شود.
- **استئوما:** تومور خوش‌خیم استخوانی که معمولاً روی سطح استخوان رشد می‌کند.
- **کیست‌های ادنتوژنیک:** کیست‌هایی که از بافت‌های سازنده دندان ایجاد می‌شوند.

۲. تومورهای بدخیم (سرطانی):

- **کارسینوما سلول سنگفرشی:** شایع‌ترین سرطان فک که معمولاً از سلول‌های سطح دهان یا لثه شروع می‌شود و می‌تواند به فک گسترش یابد.
- **استئوسارکوما:** سرطان استخوان فک، معمولاً در افراد جوان‌تر دیده می‌شود.
- **سارکوما غضروفی:** سرطان غضروف که می‌تواند در فک ایجاد شود.
- **تومورهای متاستاتیک:** سرطان‌هایی که از سایر نقاط بدن (مانند ریه، پستان، پروستات) به فک گسترش یافته‌اند.

علائم تومورهای فک:

- تورم یا توده در فک
- درد یا ناراحتی در فک
- بی‌حسی یا گزگز در لب یا چانه
- شل شدن دندان‌ها
- مشکل در باز و بسته کردن دهان
- تغییر در شکل صورت
- زخم یا خونریزی لثه که بهبود نمی‌یابد

تشخیص تومورهای فک:

- **معاینه بالینی:** بررسی فک و دهان توسط پزشک یا دندانپزشک.
- **تصویربرداری:** شامل اشعه ایکس دندان و فک، سی‌تی‌اسکن، ام‌آر‌آی، پت اسکن.
- **بیوپسی:** برداشتن نمونه بافتی برای بررسی میکروسکوپی و تعیین نوع تومور.

درمان تومورهای فک:

نوع درمان به نوع تومور، اندازه، محل آن و وضعیت کلی بیمار بستگی دارد.

۱. جراحی:

- برداشتن تومور: شامل برداشتن تومور و بافت اطراف آن (با حاشیه ایمن)
 - بازسازی فک: استفاده از پیوند استخوان یا بافت برای بازسازی فک پس از برداشتن تومور
 - جراحی کم تهاجمی: روش های جراحی با برش های کوچکتر
 - جراحی رباتیک: استفاده از ربات برای دقت بیشتر در جراحی
۲. پرتودرمانی (رادیوتراپی): استفاده از اشعه برای از بین بردن سلول های سرطانی، به تنهایی یا در ترکیب با جراحی.
۳. شیمی درمانی: استفاده از داروهای شیمیایی برای از بین بردن سلول های سرطانی، معمولاً برای تومورهای بدخیم یا تومورهای متاستاتیک.
۴. درمان هدفمند: استفاده از داروهایی که به طور خاص سلول های سرطانی را هدف قرار می دهند.
۵. ایمونوتراپی: استفاده از سیستم ایمنی بدن برای مبارزه با سرطان.

مراقبت های پس از درمان:

- پیگیری منظم: معاینات منظم برای بررسی عود تومور
- فیزیوتراپی: تمرینات برای بازگرداندن عملکرد فک
- تغذیه مناسب: مصرف غذاهای مغذی برای بهبودی
- مراقبت های دندانپزشکی: بررسی و مراقبت از سلامت دندان ها
- حمایت روان شناختی: مشاوره و حمایت برای مقابله با استرس و اضطراب ناشی از بیماری